

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET SVALLMYRBERGET

Detta dokument är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2007-06-01 om ”Bildande av naturreservatet Svallmyrberget i Luleå kommun”.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ALLMÄNT OM PLANEN	2
1.1 UPPFÖLJNING OCH DOKUMENTATION	2
2. RESERVATETS SYFTE	2
3. UPPGIFTER OM RESERVATET	3
4. BESKRIVNING AV RESERVATET	3
5. SKÖTSELOMRÅDEN	4
5.1 NATUR	4
5.2 FRILUFTSLIV	5
5.2.1 INFORMATION	5
5.2.2 LEDER	5
5.2.3 ANLÄGGNINGAR	6
5.3 GRÄNSER	6
6. RIKTLINJER FÖR SPONTANA BRÄNDER I RESERVATET	6
7. LITTERATUR	7
8. SAMMANFATTNING AV LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER	7
9. SAMMANFATTNING AV SÄRSKILDA SKÖTSELÅTGÄRDER	8

BILAGOR

- A. Översiktskarta
- B. Avgränsning och information
- C. Artlista

1. ALLMÄNT OM PLANEN

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av **naturreservatet Svallmyrberget**. Vid skötseln skall förutom reservatsföreskrifterna andra aktuella regelverk och riktlinjer beaktas.

Naturreservatet Svallmyrberget kan genom sin närhet till Luleå, sin lättillgänglighet och lättvandrade skogsterräng bli av stort intresse för friluftslivet.

Reservatets geografiska läge finns markerat på bilaga A medan bilaga B visar reservatets avgränsning samt var informationsskylt och parkeringsplats ska placeras.

1.1 UPPFÖLJNING OCH DOKUMENTATION

- Denna skötselplan skall ses över inom 10 år. Om det då anses nödvändigt skall planen med dess ingående skötsel mål revideras.
- Skötselansvarig ska vartannat år lämna en kortfattad skötselrapport till länsstyrelsen. Rapporten skall redovisa vilka skötselinsatser som gjorts, kostnader för dessa samt om behov av större åtgärder finns. Rapporten skall även redovisa om några uppenbara förändringar i naturtillståndet upptäckts vid besöken i reservatet.
- Akuta hot mot reservatets värden samt behov av akuta åtgärder skall meddelas till länsstyrelsen omgående.
- Eventuella brott mot reservatsföreskrifter skall anmälas till länsstyrelsen omgående.

2. RESERVATETS SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara den biologiska mångfalden samt att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området. Syftet är även att bevara och stärka områdets naturskogsvärden. Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Områdets orördhet bibehålls genom att exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan.

Datum
2007-06-01

Diarienummer
511-622-03

RegDOS ID
2010941

3. UPPGIFTER OM RESERVATET

Reservatets namn:	Svallmyrberget
Kommun:	Luleå
Lägesbeskrivning:	Ca 8 km V om Luleå.
Fastigheter och ägare:	Gäddvik 3:6 (del av), privat markägare
Förvaltare:	Länstyrelsen i Norrbottens län
Areal:	112 ha
Naturtyper:	Skogsmark: 107 ha varav produktiv skog 102 ha Myr: 2 ha Substratmark: 3 ha
Sameby:	Jåhkågasska, Sirges, Tuorpon och Udtja sameby

4. BESKRIVNING AV RESERVATET

Naturreservatet Svallmyrberget ligger i Luleå kommun, på södra sidan av Lule älv vid Gäddvik. Området utgörs av ett 2 km långt och 600 m brett skogsskifte beläget mellan väg 616 från Gäddvik till Bälinge och sjön Stor-Antnästräsket. Området sträcker sig i SV-NÖ riktning över Svallmyrberget, en flack bergsrygg med ett mindre hållmarksparti uppe på toppen. Höjden över havet spänner från ca 10 m.ö.h. i norr, närmast älven, till ca 70 m.ö.h. uppe på Svallmyrberget.

I området finns rester av den arkeiska berggrunden i form av bergarten granodiorit. Den arkeiska berggrunden är 2600-2700 miljoner år gammal och den hittas som insprängda bergfragment i yngre bergarter. Dessa restberg ligger i ett stråk från Alhamn, via Bälinge och upp till Jokkmokk. I området finns även vulkaniter, gabbro och graniter.

Svallmyrberget ligger i ett stråk med tre andra naturreservat på södra sidan av Luleälven; Bälingebergets naturreservat, ca 5 km västerut, Alterbergets naturreservat, en knapp kilometer österut samt Kallaxhedens naturreservat, ca 4 km österut.

Skogen i området har överlag karaktären av gammal och mestadels välsluten gran-, tall- och barrblandskog. Skogen är i stora delar förhållandevis produktiv och markvegetationen är övervägande av frisk ristyp, men det finns också partier med skog av fuktig-våt ristyp, som huvudsakligen utgörs av gran- eller blandsumpskog. På bergets västsluttning finns rikare partier med örtinslag i vegetationen.

Beståndsåldrarna ligger mestadels mellan 155 och 175 år. Delar med yngre skog finns bland annat på södra sidan av Svallmyrberget, i form av en tallbränna, och i områdets norra delar, där det finns ett bestånd av lövrik blandskog. I hela området finns ett

betydande inslag av granar och storvuxna tallar i åldern 200-250 år. Denna åldersklass är sannolikt uppkommen efter en större brand för ca 250 år sedan och kan ställvis vara den dominerande.

Skogarnas åldersstruktur och den rikliga tillgången på grova, gamla träd och samtidigt sparsamma tillgången på död ved tyder på att området varit kontinuerligt skogbevuxet under lång tid, men att man fram till 1940-50-talet återkommande bedrivit plockhuggningar i området. Sannolikt har man främst tagit ut döda träd och stormfällningar till ved, medan uttaget av levande träd varit inriktat på de äldsta och grövsta träden. Skogsbruket har historiskt sett varit extensivt.

Stora delar av området har eller håller på att utveckla typisk naturskogskaraktär med flerskiktade bestånd. Skogen är så pass gammal att död ved kommer att återbildas i ansenlig mängd de närmaste decennierna när området lämnas för fri utveckling. Detta ger goda möjligheter för långsiktig överlevnad och ökande populationer av de rödlistade arterna inom området. Bland de tiotalet rödlistade arter svampar och lavar som påträffats i naturreservatet, kan särskilt nämnas trådbrosklav, en hänglav som är starkt hotad. Andra rödlistade arter som påträffats i området är lavar som grenlav, stiftgelélav och liten aspgelélav samt vedsvamparna rosenticka och ostticka. De flesta av de rödlistade arter som har hittats i reservatet är knutna till död ved eller gamla träd av gran eller asp.

Naturreservatet Svallmyrberget är ett väl sammanhållet och omväxlande skogsområde med höga naturvärden knutna till gammal granskog och lövträd. Med tanke på läget nära Luleå och nära kusten är detta ett fint reservatsobjekt med stor potential för det rörliga friluftslivet. Området är lättillgängligt, terrängen lättvandrad och i norr ansluter reservatet till allmän väg. I området finns en traktorväg och flera gamla stigar.

5. SKÖTSELOMRÅDEN

Skötseln av reservatet har delats in i tre områden; Natur, Friluftsliv och Gränser.

5.1 NATUR

Svallmyrberget är till övervägande del naturskogsartat. Hela området ska utvecklas fritt och i dagsläget finns inget behov av aktiva skötselåtgärder.

Det finns flera intressanta biotoper inom reservatet. På sydvästra sluttningen av Svallmyrberget finns en tallbränna uppkommen efter brand 1901. Beståndet är mycket tätstammigt och ogallrat med spridda storvuxna överståndare i åldern 230-250 år, enstaka troligen kring 300 år. Här finns även gott om vårtbjörk som har vuxit upp efter branden. Vårtbjörkar med brandljud finns spridda i brännan.

I delen närmast älven finns ett område med ca 70-80-årig lövrik blandskog. Beståndet, som är förhållandevis produktivt, är tätvuxet och virkesrikt med höga slanka träd. Det har stort potentiellt värde för lövskogssberoende fåglar som gråspett och mindre hackspett.

Flera bestånd med gammal, grandominerad barrblandskog finns i området, främst norr om berget utefter den östra/nordöstra sidan av reservatet. Bestånden är produktiva och

virkesrika med inslag av 250-åriga träd. Här finns enstaka granar och tallar med åldrar över 300 år påträffas.

Skötselmål

- Områdets naturvärden ska bevaras och växt och djurlivet skall tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturlig succession och naturliga processer.
- Störningar som t.ex stormfällningar och insektsangrepp skall ha ett så naturligt förlopp som möjligt.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselinsatser är aktuella.

5.2 FRILUFTSLIV

5.2.1 INFORMATION

En informationstavla ska placeras i anslutning till reservatet, förslagsvis vid den plats som efter utredning visar sig vara mest lämpad för parkering (se nedan under 5.2.3).

Skötselmål

- Informationstavla skall finnas i anslutning till reservatet.
- Informationstavlan skall vara i gott skick.
- Aktuell information om reservatet skall finnas på länsstyrelsens hemsida.

Skötselåtgärder

- Informationstavla enligt gällande standard skall tas fram och monteras upp inom ett år efter att beslutet vunnit laga kraft.
- Informationstavlan ses över regelbundet och röjning av sly sker vid behov.
- Information om reservatet skall läggas ut på länsstyrelsens hemsida inom två veckor från att beslutet vunnit laga kraft. Information på webben ska uppdateras vid behov.

5.2.2 LEDER

Ett flertal stigar finns i området. I dagsläget är stigarnas sträckning och skick inte klarlagt utan behöver kontrolleras i fält. Några av de befintliga stigarna kan vara lämpliga att märka upp, eventuellt kan nya stigar behövas för att knyta ihop dem. En lämplig sträckning på stigen kan vara från vägen, upp på toppen av Svallmyrberget och ner till sjön.

Skötselmål

- En uppmärkt stig ska finnas i reservatet.
- Uppmärkt stig ska vara framkomlig. Stigmarkering och vägvisare ska vara tydliga och i gott skick.

Skötselåtgärder

- De befintliga stigarnas skick och sträckning ska kontrolleras. Nya stigar kan behövas.
- En stig ska markeras i terrängen samt kvalitetssäkras med hjälp av GPS.
- Stigen ska röjas och märkas upp vid behov.

5.2.3 ANLÄGGNINGAR

Parkeringsmöjlighet ska finnas i anslutning till reservatet. En lämplig plats kan vara längs vägen mellan Gäddvik och Bälinge, där en mindre ”parkeringsficka” finns vid reservatsgränsen.

I dagsläget är det svårt att avgöra hur stort besöksstryck reservatet kommer få. Med anledning av detta bör anläggningsgraden kontinuerligt utvärderas.

Skötselmål

- Parkeringsmöjlighet ska finnas i anslutning till reservatet.
- Alla eventuella anläggningar skall vara anpassade till naturmiljön och hållas i gott skick.

Skötselåtgärder

- Möjligheterna till parkering i anslutning till reservatet måste utredas. Eventuellt måste en ny parkeringsplats anläggas.
- Anläggningsgraden ska med jämna mellanrum utvärderas och så långt det är ekonomiskt möjligt anpassas efter de behov som finns.

5.3 GRÄNSER

Skötselmål

- Reservatets gränser skall vara tydligt markerade enligt gällande standard.

Skötselåtgärder

- Reservatets gränser ska märkas upp.
- Kontroll av gränsmarkeringarna och rågångar ska göras minst vart femte år.
- Vid behov röjs rågångar och otydliga markeringar åtgärdas.

6. RIKTLINJER FÖR SPONTANA BRÄNDER I RESERVATET

Spontant uppkommen brand i området bör släckas. Vid släckningsarbete skall så skonsamma metoder som möjligt användas. Om brand uppstår i reservatet ska länsstyrelsen informeras.

7. LITTERATUR

Berggrundskartan 24L Luleå NO, SGU serie Ai nr 153

8. SAMMANFATTNING AV LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

	Vad	Ansvarig	När
5.2.1	Information		
	Kontrollera att informationsskylten innehåller aktuell information och är läsbar. Rapportera till länsstyrelsen om ny skylt behövs.	Skötselansvarig	Vartannat år
	Röjning av sly runt tavlan skall ske vid behov.	Skötselansvarig	Vart femte år om så är nödvändigt.
	Aktuell information om reservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.	Länsstyrelsen	Vid behov
5.2.2	Leder		
	Kontrollera uppmärkta stigar. Framkomlighet åtgärdas vid behov. Rapportera till länsstyrelsen om omfattande åtgärder behövs.	Skötselansvarig	Vartannat år
	Stigar ska röjas och märkas upp.	Skötselansvarig	Vart femte år eller vid behov
5.2.3	Anläggningar		
	Utvärdera behovet av att anläggningar i reservatet.	Länsstyrelsen	Vart 5:e år
5.3	Gränser		
	Kontrollera att gränsmarkeringarna är tydliga. Rapportera till länsstyrelsen om åtgärder behövs.	Skötselansvarig	Vart 5:e år

Länsstyrelsen
Norrbotten

Datum
2007-06-01

Diarienummer
511-622-03

RegDOS ID
2010941

9. SAMMANFATTNING AV SÄRSKILDA SKÖTSELÅTGÄRDER

- Informationstavla ska tas fram och monteras upp.
- Information ska finnas på länsstyrelsens hemsida.
- De befintliga stigarnas skick och sträckning ska kontrolleras. Nya stigar kan behövas.
- En stig ska markeras i terrängen samt kvalitetssäkras med hjälp av GPS.
- Möjligheter till parkering ska utredas. Eventuellt måste en ny parkeringsplats anläggas.
- Reservatets gränser ska märkas upp.